

Cap a una nova política migratòria

Els titulars de diferents ministeris de països de la Unió Europea van participar en la Conferència Euroafricana sobre Migració i Desenvolupament, celebrada la setmana passada a Rabat, capital del Marroc, on es van reunir amb representants d'una vintena de països africans. El resultat va ser l'aprovació d'un Pla d'Acció per impulsar la contractació laboral en origen i ajuts al desenvolupament.

Deu mesos després que desenes d'immigrants saltessin les tanques de Ceuta i Melilla, amb el resultat de 14 persones mortes, 57 delegacions de països africans i europeus es van reunir la setmana passada a Rabat per participar en una conferència ministerial pionera. La trobada va comptar també amb la presència de 15 organitzacions internacionals com a observadores. Amb un enfocament centrat en la migració i el desenvolupament, la conferència pretenia tractar no tan sols els fluxos migratoris legals i il·legals, sinó també la possible cooperació dels països de l'Europa desenvolupada perquè el continent africà, tan explotat i devastat, aconseguís retenir els seus joves oferint-los un futur digne. L'intens treball fet durant cinc reunions prèvies va permetre que els assistents a la conferència arribessin a la capital del Marroc amb un Pla d'Acció tancat a principi del mes de juny a Dakar, al Senegal.

Poc abans del començament de la cimera, a la seu del Ministeri d'Afers Exteriors marroquí, els representants europeus s'havien reunit per seguir depurant les diferents sensibilitats dels membres de la Unió Europea respecte al tema de la immigració. De fet, des de països com Alemanya i França hi ha un rebuig clar a tot allò que a Rabat s'ha definit com una de les grans alternatives per ordenar i regular els fluxos migratoris. Aquesta proposta consis-

teix a fer contractes laborals temporals en origen tenint en compte l'oferta i la demanda del mercat de l'Àfrica i Europa. Els països del nord d'Europa, saturats per la immigració que prové dels països de l'Est, són menys sensibles a la situació que viuen milers de ciutadans subsaharians, que emprenen viatges desesperats a través de l'oceà Atlàntic o de l'estret de Gibraltar per arribar a les anhelades costes del nord.

La migració ordenada de Sarkozy.

Durant les reunions a porta tancada, països com França van mostrar la seva cara més amable deixant al marge la permissiva llei d'immigració, acabada de votar, que pretén captar una "migració escollida". Nicolas Sarkozy, el polèmic ministre de l'Interior francès, va participar en el debat amb un llenguatge directe. Va parlar d'immigració "ordenada, regularitzada en el marc d'una concertació d'estat a estat", però també va exposar la necessitat d'abaratir el cost dels enviaments de diner, les trameses que realitzen els immigrants als seus països d'origen. "Es calcula que els immigrants africans van enviar 8,1 milions de dòlars el 2005. El fruit d'aquest treball podria ser una eina formidable per al desenvolupament de l'Àfrica", va explicar Sarkozy davant l'atenta mirada dels representants de les excolònies franceses. Els missatges més durs es van centrar en la necessitat de combatre els responsables del nou

esclavatge del segle XXI, és a dir, les màfies que estan cometent un "crim contra la humanitat", amb la qual cosa insten que milers de persones morin en l'intent d'arribar a Europa.

Els 27 països africans presents en la Conferència Euroafricana sobre Migració i Desenvolupament també van intentar apropar interessos i lluitar per objectius comuns. Tots els representants van coincidir que la inversió estrangera a l'Àfrica és fonamental per al desenvolupament de les dèbils societats d'aquests països. Tot i l'enorme responsabilitat del vell continent per les dècades d'explotació i espoliació comès durant l'època colonial, no es tracta, segons els ministres i representants, que Europa hagi de solucionar els subdesenvolupament de l'Àfrica, sinó que es creï un marc de cooperació recíproca.

Sense calendari concret. Després de l'obertura de la conferència, en què el ministre Miguel Àngel Moratinos, cap de la diplomàcia espanyola, va plantejar algunes mesures concretes, les delegacions africanes no van poder evitar mostrar la seva satisfacció als passadissos de la seu del Ministeri d'Afers Estrangers marroquí. "Els microcrèdits estan donant resultats positius en països com Mali. Nosaltres estem desenvolupant una política similar. Estem oberts a tot", explicava André Mba Obame, ministre de l'Interior del Gabon, un país de trànsit sobretot per als ciutadans de països centreafricans com la República Democràtica del Congo. En un ambient positiu i esperançador, les delegacions de tots dos continents van intercanviar impressions, disposats a instaurar una nova política global de migracions. Durant la clausura de la conferència, Moratinos es va atrevir a sintetitzar el Pla d'Acció, que recull 60 mesures concretes, però on gairebé no es parla de finançament ni s'estipula un calendari a curt i mitjà termini que permeti un seguiment dels acords de Rabat. Moratinos, a més, va apel·lar a l'anomenat "esperit de Rabat" perquè Europa i l'Àfrica siguin capaces de gestionar

Contractes de treball enfront d'acords de repatriació

“El més important de tot el que ha passat a Rabat és que l'obsessió pels acords de readmissió ha estat superada, perquè la vella política que deia que tot podia resoldre's amb la repatriació no funciona”, va declarar el ministre espanyol d'Afers Estrangers, Miguel Ángel Moratinos, molest davant les insistents preguntes sobre si els països africans firmarien amb la Unió Europea algun acord de readmissió. Per demostrar que la predisposició ha canviat i que l'anomenat “esperit de Rabat” és una realitat, la delegació espanyola va anunciar el primer dia de la Conferència la iniciativa de crear fons de microcrèdits per ajudar a desenvolupar les zones en origen. En aquest sentit, Espanya farà una aportació inicial de 10 milions d'euros i posteriorment destinarà uns altres 20 milions per a la construcció d'infraestructures de transport, comunicació i canalització d'aigua, dins dels projectes de curt termini del Pla d'Acció. La delegació espanyola, encapçalada pels ministres d'Exteriors, Interior i Treball, va ser especialment activa, amb reunions amb els representants de Mali, Senegal, Mauritània, el Marroc o Ghana; unes trobades que van permetre tancar acords de contractació laboral circular en origen per períodes de sis a dotzes mesos i comprometre's a una major inversió privada.

Algunes dades

■ Fins al juliol del 2006 han entrat de manera il·legal per les Illes Canàries **11.115** persones (al maig, 4.903, de les quals 3.343 ho van fer per Tenerife).

■ Segons l'EUROPOL, actualment hi ha **500.000** persones que entren il·legalment a Europa.

■ Aquest any l'estat espanyol triplica el seu pressupost d'ajudes per a l'Àfrica, amb una xifra que arriba als **600** milions d'euros.

La gran quantitat d'immigrants que tracten de passar la tanca de Melilla desborda els efectius policials a la zona.

amb eficàcia la situació en cas de possibles futures crisis de fluxos migratoris. El ministre Moratinos va assegurar que un cop tancada la Conferència Euroafricana, el repte seria triple: primer de tot, posar en pràctica una nova visió sobre la manera d'abordar els problemes migratoris, impulsar la nova política de concertació i, en tercer lloc, la nova acció, basada en el Pla d'Acció de Rabat, el seguiment del qual serà revisat d'aquí a dos anys en una nova conferència ministerial.

El Marroc, que ha comprovat com durant els darrers mesos la pressió migratòria il·legal es desplaçava cap al sur, a Mauritània i el Senegal, va mantenir la seva predisposició a seguir controlant amb mà dura les costes del país, sempre que no se'l responsabilitzés de forma unilateral per la sortida d'immigrants d'altres països. De fet, els 40 milions d'euros que la Unió Europea va atorgar fa un any i mig al Marroc, dins dels fons MEDA, pel control de les seves fronteres, s'estan reorganitzant des de Brussel·les per augmentar-los fins a prop de 70 mi-

lions d'euros. D'aquesta manera, 30 milions es destinaran al Ministeri de l'Interior, des d'on es gestiona la lluita contra la immigració clandestina.

L'absència de representants d'Algèria en la Conferència, país de trànsit a través del qual passa el 90% dels immigrants que arriben a territori marroquí abans de saltar cap a Europa, va quedar minimitzada tant per les autoritats marroquines, que van assegurar no entendre'n les raons, com pels membres de la Unió Europea, que confien que al marge dels problemes dins de l'àmbit magribí Algèria continuï col·laborant, amb repatriacions periòdiques, a la descongestió dels punts calents on es concentra la immigració clandestina –per exemple, a Maghnia, a la frontera amb el Marroc, o a Tamanrasset, amb Mali–. L'Àfrica i Europa han demostrat que hi ha un consens intel·lectual davant el fenomen migratori. La idea és ara convertir el problema en un avantatge.

Carla Fibla
Rabat